PER GRANES SEMESTER

EN SOMMAR-IDYLL

AV

ELISABETH KUYLENSTIERNA-WENSTER

(Forts. fr. föreg. nr.)

— Vi få väl se till sedan. Är det något skriftligt?

— Ja, det tror jag det. Ester flyttar under kaffekoppen för att få plats för armbågarna. Jag har brev från Ekroth sedan vår förlovningstid, däri han säger, att hans lilla pulla — ja, han kallade mig alltid så — ska' få både silvret och kopparn, som finns i hans hus, när han faller ifrån och allt, som står på hans bankbok, för barnen ha redan fått ut sitt både möderne och fäderne. Ack, det skrev han flera gånger, min snälle Josef, men det blev annat, när han var borta. Testamente fanns inte, utan allting skulle delas. Oj, oj, oj, en sådan röra...

En smal gulvit hand gled tyst över bordet och tog bort kopparna. Per observerade den endast med synsinnet, men Ester sade:

— Tack Agnes — och sedan med sin spontana livlighet: Per kommer väl ihåg syster Agnes? Hon fick vara vår passopp i lekarna, fick springa ärenden åt oss och sådant där. När föräldrarna dogo, ha vi syskon tagit hand om henne, så att hon har ett hem litet varestans.

Per såg förströdd mot kaffebordet, där Agnes dukade av. Stackars människa, tänkte han, det måtte inte vara roligt, att på gamla dagar inte ha någon vrå man riktigt kan kalla sin! — Så gled hans blick vidare över rummet. Doktor Anlersson hade stövlat ut. De bägge lärarinnorna virkade någonting av flammigt uligarn, den ena gult och vitt, den andra blått och vitt. I ett rum innanför, antagligen förmaket, satt författarinnan ensam med en tidning. Kandidaten och barnkära Elsa underhöllo flickan Höjer; en livlig och högljudd femåring med knubbiga, troligtvis alltid sprattlande extremiteter.

Fröken Tyra petade håglöst på en aralia och såg ut som en personifierad gäspning.

Regnet slog oavbrutet mot fönstren med ljud av stormdrivna sandkorn, och det man såg av sjön var en vrålande grävit massa, en ofantlig jäsande deg, som tycktes kunna höja sig ända upp mot trädtopparna.

Det var egentligen bra, tyckte häradshövdingen, att ha hela sommarkolonien så här samlad, så att han kunde notera namn och utseenden i minnet. Fröken Brottberg hade en vårta på hakan och ett sittparti av mäktiga dimensioner samt onaturligt smala armar. Fröken Halm hade militäraxlar och smutsrött hår. Fru Höjer öppnäsa, ovanligt stor mun och långa, smala händer. Flickorna och kandidaten behövde han icke göra sig besvär med att särskilja. Det var en klunga ungdom att gå förbi som man gör det förbi blåklint, prästkragar och vallmo, när ens egen sommar blivit höst. Men eljest visste han vem som var Elsa och vem som var Greta, och stockholmskan. Tyra hade han också märke på. Hon höll sig med modern chinjonghår och hade, trots det soignerade uttalet, berglärkrörelser.

Han kände hela sällskapet så mycket han behövde för att hälsa och utbyta ett par ord. Odla umgänget var icke hans avsikt. Han hade icke mycken tid med dem. Redan i morgon skulle han ut på spaning efter gossen. Häradshövdingen kände åter, hur hjärtat bultade tungt och oroligt i klampande takt, som fötter, villiga men ovana vid dans. Och det hettade till i hans hjärna av outredda önskningar. Det dröjer innan den, som efter årtiondens dust med fattigdomen äntligen kan säga sig själv: "Nu är jag oberoende!", det dröjer, innan en sådan individ tycker sig ha råd att realisera önskningar, vilka hittills varit himmelens fåglar för honom; och när han en dag tryggt förklarar: "Jag är mina önskningars herre", blir det som gudstjänst inom honom, en stilla vesperandakt, av livets både matutina och stora massa äro förbi. Den, som föds till rikedom eller som fort kommer sig upp, förstår icke stämningen hos en medelålders man, vilken åldrats i förtid genom det oavorutna umgänget med egna strävanden, och som märker, att det han längtade efter den eller den gången, men måste försaka, icke längre är inom räckhåll. Medan han kröktes vid arbetsbordet, gick ungdomen förbi med flygande fana, klingande spel. När han slutligen rätade den böjda ryggen, syntes endast i fjärran dammolnet efter den bortdragande skaran.

Per Grane hör Esters prat som skvalpet från en kvarnränna. I en kort paus reser han sig dock och förklarar, att han skall gå och packa upp samt göra sig hemmastadd med sitt rum. Kan det bli mycket soligt där om morgnarna? — Nej, det tror Ester inte. Där är ju bara ett fönster och mörk rullgardin. Men föredrar han gavelrummet åt väster så... Nej, tack, det blir för varmt på kvällarna. Han går uppför trätrappan, vilken återger stegen med ett brakande ljud. Men rummet är trevligt, fastän garderoben är ett litet uselt hål. Och handfatet — en rakkopp! Det måtte väl kunna åstadkommas ett större!?

Han bokstavligen pustar upp sina tillhörigheter ur kofferten och med alltsammans i högar omkring sig, sätter han sig slutligen i den gammalmodiga gungstolen, misströstande om att någonsin komma till rätta i detta kaos.

En knackning på dörren, så försynt, att den måste upprepas, får till svar ett rätt vresigt: "Stig på!"

Agnes säger i dörrspringan:

— Ester trodde, att jag kunde hjälpa Per. Jag har ju alltid packat upp åt bröderna. Bara jag får veta, hur Per vill ha det, så...

— Ja, den som det visste. Det skall ligga så, att jag kommer lätt åt det. Min byrå därhemma är betydligt större, och garderoben också, men det kan inte hjälpas — och en bokhylla! Jaså, där hänger en. Ja, jag får väl knoga upp böckerna.

Agnes har tagit ett steg in i rummet, och hon ler mot oordningen som mot en kär, gammal bekant. Så brukade det se ut i bror Gustafs studentrum och i Adolfs också, men i Kalles, artistens, ateljé var det ändå värst. Visade hon sig då bara i rätta stunden, blev hon alltid hjärtligt välkommad. Oordning, flyttstök, storstädning och sjukdom voro Agnes bundsförvanter. Med dessa till hjälp öppnade människorna sina hjärtedörrar för henne, och det kunde lysa till i eljest mörka blickar.

— Jag har bestämt en gammal hylla, som vi kunde ställa på skrivbordet, säger hon uppmuntrande. Och de kläder som Per behöver mera sällan, kan det nog finnas någon plats för.

— Det vore bra det. Han känner sig något lättad och åser, hur Agnes staplar upp böcker och skrivmaterial. Var skall jag göra av rakdonen? Han har tagit dem i hand och söker med en opraktiskt inställd blick.

— I lavoarlådan. Se här! Agnes är framme och lägger ned dem.

— Blir det inte bra? — Och så lägga vi strumpor och trikåsaker i andra byrålådan.

— Nej, i den tredje, där brukar jag ha dem. Tack Agnes, men — strumporna ska ligga åt vänster.

Han avstår från att vara annat än kommendant. Med händerna i byxfickorna utdelar han sina order, och om en liten stund säger han helt belåten:

— Det här kan bestämt Agnes reda upp ensam. Jag tar gärna en promenad vid den här tiden. Regnet saktar, tycks det. Tänkte, att jag kanske kunde komma över ett större handfat i någon lanthandel. Det här är så litet.

Agnes betraktar honom något förundrad och på samma gång medlidsamt. Han måtte leva bra ensam, stackars Per, utan någon som styrde för sig. Det märktes på hans ängsliga, hänsynslösa otålighet att få allting som han var van. Hon skulle gärna hjälpa honom, om inte för annat så för den smekning trettonåringen fick. Hennes uttryckslösa, slappa ansikte solar upp.

— Hur stort skall fatet vara? Per skall inte bry sig om att höra efter det. Jag skall skicka ned bud i affären, och här uppe skall det också bli klart. Per kan lugnt ta sig en promenad. Det blir bestämt en vacker kväll.

Han svarar med ett vänligt:

— Det är snällt av Agnes, att göra sig besvär, beskriver utförligt dimensioner på fatet och vadar genom sina tillhörigheter fram till dörren. Det är en pina för honom att se sina persedlar upprivna och kringströdda. Det fanns en tid, då varje plagg skaffades med uppoffring, då en halsduk var en lyxartikel och blänkande linne en fest. Detta har Per Grane icke glömt, om han också på senare år lagt sig till med en elegant uppsättning. Det roar honom att från det största till det minsta ha allting solitt och oklanderligt, och just nu genomilas han av ett alldeles nytt behag — en barnslig stolthet över att kunna visa sina rika förråd för barndomskamraten. Hon kanske mindes hans vadmalskostym och hans skor med klackskällor.

— Halsdukarna skulle helst ligga mitt fram i översta lådan, säger han, som han tar i låset. Jag tog inte så många med mig, så de kan nog ligga i rad.

Agnes nickar förstående, och när han gått, tar hon strax fatt på halsdukarna — minst ett dussin. — Deras olika färger glida förbi henne som stämningar ur hans dagliga liv. De mörka höra väl arbetstimmarna till: de ljusare — den där silvergrå t. ex. har kanske förekommit på små enkla, gladlynta bjudningar, och den blå med sin vattring av grönt passade för de lugna, goda söndagarna, då häradshövdingen var sin egen herre.

Hur såg hans hem ut? Hon föreställde sig, att allting var vackert och harmoniskt så som alla de tillhörigheter hon nu ordnade, och hans rum här föreföll henne med ens för tarvligt. Hur kunde hon ställa upp en sådan vas med en påsmetad, grann fantasifågel. Hon måste finna en annan. Och den där hängande bokhyllan med de cikoriablå yllesnörena var avskräckande mot tapetmönstrets skära blommor. När det ringde till kvällsmaten, hade hon nyss slutat rummets omvandling, och varm och röd mötte hon Per i trappan.

— Få nu se, om Per blir nöjd, ropade hon glatt. Så rodnade hon plötsligt. Han hade räckt fram händerna, väl för att fatta i räcket på ömse sidor, men hon hade liksom ånyo känt dessa starka, vita händer mot sina urgröpta kinder, och därnere i salen tog hon upp lilla Marika Höjer och kramade henne, så att ungen skrek.

— Aj, låt bli! — — —

TREDJE KAPITLET.

Morgonen därpå strålade solen. Himmelen hade visserligen några moln trasor kvar, men de sletos fort sönder och jagades norr ut. Per hade vaknat klockan fem och öppnat fönstret, vilket givit en geting och en humla osökt anledning till ett rendesvous i taket. Han försökte låtsas, att han fortfarande var ensam, vände sig mot sidan och ansträngde sig för att somna igen, men humlans djupa bas hade en så övertygande, väckande kraft, att han måste lyssna. När sedan getingen satte i, ett par tonsteg högre, retligt och skarpt, blev det honom för mycket. Han lät gardinen smälla upp och solljuset strömma in, medan han omsorgsfullt gjorde toalett, allt emellanåt avbrytande den för att se ut mot det stora, leende vattnet och den gröna, sluttande stranden. Ofrivilligt lyssnade han efter vagnsbuller och gatusorl. Blicken var snabbare i sin receptivitet än hörseln. Trumhinnorna behöllo ännu ekot av storstaden liksom snäckskalet länge efter det upptagits på land gömmer havsbruset. Tystnaden nådde endast Per Granes yttre medvetande.

Redan omkring sex var han färdig och tog en bok för att fördriva tiden, men han vantrivdes i det ostädade rummet och skulle helst gått ut, om han icke fruktat att störa det sovande huset. Han läste ett par sidor utan att få tankarna med. De snubblade över orden som över förtorkade rötter, ty det susade lockande ungskog inom dem och de togo oupphörligt språnget ut i den seconda primavera denna dag eller nästa eller i värsta fall nästa efter den skulle skänka honom.

Per Grane lägger bort boken med en rörelse som usäktar han sin distraktion för en god vän och breder i stället ut en generalstabens karta över Kungsön. Det fasta pekfingret glider längs vägarna, letar sig fram med noggrann försiktighet, till det lilla torpet, där Anna bodde. Norr ut, i den riktningen, skulle han gå, ett stycke förbi ödekyrkan och prästgården. Där var nog hagen, vari han legat och dåsat, men den tycktes blivit förvandlad till åker.

En tupp gol gällt och härsklystet på tre toner, den sista upphissad i strupen och kvarhållen där i ett skälvande tempo. Strax därpå skällde en liten byracka intensivt, och som om dessa läten varit uppbrottssignal, fyllides luften plötsligt av ljud; någon gick över knastrande sand och bar på ok. Han såg det icke, men själva den tunga rytmen indikerade det. Fönster slogos upp. Röster förnummos. Då kunde han våga sig ned från solgasset. Han tog sin hatt, tassade i trappan och förstugan, men blev säker på stegen, när han kom ut i trädgården. En buske med blommande, svagt dallrande löjtnantshjärtan framkallade blixtsnabbt en vision av barndomshemmet. Det var söndagsmorgon, och lille Per stod på den nykrattade gården med huvudet fullt av planer för den härliga fridagen, och medan hans hjärna arbetade, petade små bruna fingrar på de glada, röda hjärtana. En pösande starkbyggd akleja hälsade honom också från barndomslandet. Som mycket liten hade han varit rädd för dessa brunskära blommor och tyckt att de liknat underliga djur; sedan dess behöll han en viss aversion för dem och gick även nu förbi med en tvär min.

Han hade kommit på vänstra sidan av huset, och en vit gardin nöps ihop där uppe i gavelfönstret, så att det blev en tittspringa. Agnes hade hört hans steg och ville övertyga sig om, att han verkligen var uppe så tidigt. Så fick också hon i hast kläderna på och kom ihåg, att hon skulle sticka sparris. Det fanns en enda säng, och den var Esters stolthet, fastän den var mycket klent givande.

En stund senare var Agnes nere i trädgården i stort, ljust förkläde och matroshatt med svart sammetsband omkring. På vänstra armen höll hon korgen med kniven i. Den högra låg förväntansfullt utmed sdian, stilla och lycklig.

— God morgon. Jaså, Agnes är så tidigt uppe. Och Per tog handen, som väntat, lyfte den en sekund i sin och lät den falla ned igen.

— Ja, det är ju en härlig morgon. Hur har Per sovit?

— Joo tack! Han tvekar, men efter det fallit sig så, att Agnes från första stunden blivit hans hjälpreda, tillägger han raskt, att snedkudden icke är i hans smak, och att han hellre vill ha två filtar än ett täcke.

Sedan gå de tysta åt köksträdgården till, mest vana vid att icke uttala sina tankar, som de båda äro.

— Kanske jag kan hjälpa till, undrar han med vaknande intresse, när hon börjar sticka sparrisen.

— Ja, det är ingen konst, men här finns så litet.

Det hade hon rätt i, och han stod överksam med händerna på ryggen. Det lönade icke, att två gjorde sig besvär för de där vanvårdade stackarna, vilka sträckte upp blåröda knoppar ur den rämnade jordskorpan, liksom frysande trots solvärmen.

— I dag får Ester flera gäster, — sade Agnes, medan hon skar de smala, krokiga skotten, som uteslutande måste tacka ett gammalt, ärat stamträd för sitt anseende. "En direktör Trapp med fru från Stockholm. Känner Per dem?" "Nej, inte det jag vet". Är huset så rymligt, att alla de människorna kunna få plass?

— Å ja, man får inte vara så noga på sommaren. Greta och jag har en liten skrubb bredvid västra gavelrummet, där fru Höjer och lilla Marika bor. Kandidaten ha vi fått ett rum åt i granngården. Ester ligger i förmaket. (Forts.)

En staty av Booker Washington, den berömde negerläraren och uppfostraren, avtäcktes nyligen vid det av honom grundlagda negerläroverket i Tuskegee, Ala. Statyn, som framställer dr Washington lyftande mörkrets och okunnighetens slöja från en av sina mindre lyckligt lottade bröder, är mejslad i brons av skulptören Charles Keek i New York och är skänkt till läroverket av omkring 100,000 negrer i olika delar av landet. Statyn överlämnades av Harvardprofessorn dr Emmett Scott och mottogs å läroverkets vägnar av dess styrelse-president William Willcox.

Barn äro särskilt utsatta för att få mask i sitt system.

Växten hos ett barn, som plågas av mask, är starkt hämmat. De flesta barn — hur rena de än hållas av sina mödrar — stoppa nästan allt möjligt i munnen och särskilt gäller det småbarn. I många fall ådraga de sig åtskilliga sjukdomar på detta sätt. Bland det mest farliga i detta hänseende är att barnen därvid får s. k. "Pin", "Beef", "Pork", "Round", "Hook" eller ringmask i systemet. Ett barn som fråntages en del av sin näring genom ringmask, får skada för hela livet av dessa parasiter. Därför bör man vara mycket försiktig. Ett säkert tecken är passerandet av små delar av mask och et tantydande tecken är förlusten av appetit, som då och då är förbundet med hungerbegär, belägd tunga, halsbränna, ont i magen, kravlande förnimmelse i inälvorna, förhindringar i strupen, stadig spottning, smärtor i rygg och lemmar, svindlande huvudvärk, matthet då magen är tom, mörka ringar under ögonen, konvulsioner och eleptiska anfall, kramp o.s.v. I många fall har orsaken till död eller sinnessvaghet kunnat ledas tillvaron av mask. Barn, som lida av mask, ha som regel ej lust att leka med andra barn. De bli stilla, melankoliska, tidtals mycket nervösa, otillfredsställda, och peta beständigt i näsan. Tanoide är avsett att driva masken ur systemet. Det brukas allmänt i Europa för detta ändamål. Om ni misstänker att ert barn är angripet av denna fruktansvärda pest, beställ en full behandling av Tanoide för tio dollars samt 84 cents, halv behandling $7.25, som sändes strax efter mottagandet av money order eller bank draft. Bliv fri från denna pest. Man kan ej njuta av livet, medan dessa parasiter gnaga. Tanoide säljes endast av Laxal Medicines Co., K-58, Laxal Bldg., Forbes & Moultrie Sts., Pittsburgh, Pa. Försäkring på paket 25c. extra. Inget C.O.D. till Canada.

Köp Edra biljetter genom

P. M. DAHLS STEAMSHIP AGENCY

325 LOGAN AVE., :-: :-: WINNIPEG, MAN.

"Pionjären inom de skandinaviska ångbåtsagenturerna i Canada"

För sådana som önska sända efter släktingar eller vänner från Sverige meddelas, att vi representera alla engelska linjer såväl som alla skandinaviska. Och i förbindelse härmed önska vi framhålla, att för sådana, som önska begagna sig av de engelska linjerna, kan en reduktion i biljettpriset uponås på följande sätt:

Biljettprisen med de direkta linjerna från New York till Winnipeg äro omkring $65 för järnvägsbiljett. Detta pris gäller om man sänder biljetter med någon av de direkta skandinaviska linjerna och adderar man $105.50 för oceanbiljetten, får man ett totalbelopp av $170.50.

Med de engelska linjerna gälla följande priser för resande från de skandinaviska länderna:

Oceanbiljett — $100.50; järnvägsbiljett från Quebec eller Montreal—$35. Summa $135.50. Alltså en besparing av $35 för var biljett.

Det är att märka, att detta endast gäller för dem,, som resa från Canada och till Sverige. I sista fallet betalas full järnvägsbiljett.

Vi stå till tjänst med anskaffandet av pass och vilja gärna giva alla nödiga upplysningar till dem, som önska resa till eller från Sverige. Vi våga påstå, att vi äro i tillfälle att ge bättre råd och vägledning för Sverige-resande än till exempel en agent, som sitter på någon liten järnvägsstation här eller där i Canada.

Vi besvara med nöje alla förfrågningar. Men vi göra detta med det mål för ögat, att vi önska sälja biljetterna till dem av våra landsmän, som göra dessa förfrågningar.

dessa saker. Och det vore väl för alla parter, om vi också hade det nöjet

Vårt kontor mottager dagligen förfrågningar i stort antal angående att sälja biljetterna till alla, som hos oss få sina upplysningar.

KURSEN PÅ NORSKA KRONOR STIGER

Den svenska kronan står nu i pari, eller däromkring, varför svenskar skola finna det fördelaktigt att köpa norska kronor och placera dem i norska banker. Vi vilja återigen framhålla, att pängar, som sändas genom oss, garanteras absolut mot förlust. Alla penningförsändelser, som komma till oss, äro **inom 24 timmar** efter dess mottagande på vag till sin bestämmelseort.

Här giva vi ett exempel, som visar förmånen av att placera ert kapital i norska kronor jämfört med de svenska i närvärande stund:

En man från västra Canada sände härom dagen till mig $1,005, för vilket han erhöll 5,100 kronor. Om denne man sänt sina pängar direkt till Sverige för att deponeras i en bank där, så skulle han för samma summa ha erhållit 3,618 kronor. Följaktligen gjorde han en vinst av 1,482 kronor. Detta är en mycket avsevärd vinst, samt visar att det är klokt för svenskar, som önska att göra pängar på växelkursen, att köpa norska kronor och deponera dem i av norska regeringen garanterade banker, vilka erbjuda absolut säkerhet av norska staten.

Räntan i de norska bankerna är från 5 till 5½ procent. Den sistnämnda räntesatsen gäller placeringar på sex månaders uppsägning.

Vi rekommendera på det kraftigaste till det svenska folket i Canada att begagna sig av detta tillfälle att göra en ansenlig summa pängar på en ren penningtransaktion under full garanti. Alla våra remissor äro garanterade av Royal Bank of Canada.

När värdet på den norska kronan åter går upp, vilket det är tvunget att göra, kan han ej allenast inhösta en direkt god förtjänst, utan hans pängar ha under tiden dragit en ränta av 5 procent på vanlig räkning och 5½ på sex månaders uppsägningstid.

AVGÅNGSTIDER FRÅN NEW YORK:

Swedish American Line

DROTTNINGHOLM	Juni 10	STOCKHOLM	Sept. 30
STOCKHOLM	Juli 8	DROTTNINGHOLM	Oct. 21
DROTTNINGHOLM	Juli 29	STOCKHOLM	Nov. 11
STOCKHOLM	Aug. 19	DROTTNINGHOLM	Dec 9
DROTTNINGHOLM	Sept. 9	STOCKHOLM	Dec. 23

Scandinavian Ameri can Line

UNITED STATES	Juni 1	HELLIG OLAV	Aug. 31
HELLIG OLAV	Juni 8	FREDERIK VIII	Sept. 12
FREDERIK VIII	Juni 20	OSCAR II	Sept. 21
OSCAR II	Juni 29	UNITED STATES	Oct. 5
UNITED STATES	Juli 13	HELLIG OLAV	Oct. 12
HELLIG OLAV	April 27	FREDERIK VIII	Oct. 24
HELLIG OLAV	Juli 20	OSCAR II	Nov. 2
FREDERIK VIII	Aug. 1	UNITED STATES	Nov. 16
OSCAR II	Aug. 10	HELLIG OLAV	Nov. 30
UNITED STATES	Aug. 24	FREDERIK VIII	Dec. 7
		OSCAR II	Jan. 2, 1923

NORWEGIAN AMERICAN LINE

BERGENSFJORD	Juni 9	BERGENSFJORD	Sept. 1
STAVANGERFJORD	Juni 30	STAVANGERFJORD	Sept. 22
BERGENSFJORD	Juli 21	BERGENSFJORD	Oct. 13
STAVANGERFJORD	Aug. 11	STAVANGERFJORD	Nov. 3
		BERGENSFJORD	Nov. 24
		STAVANGERFJORD	Dec. 9

Skall ni sända efter släktingar eller vänner i vår?

Som ni väl vet, finnes det nu nya immigrationsbestämmelser. Ja, nya kunna de väl knappast kallas, ty de ha varit gällande från september i fjol. Vi kunna emellertid hjälpa er med de dokument, som behövas, samt ge er alla upplysningar angående resan. Våra representanter i New York, Halifax och Montreal skola se till att passagerare inregistrerade genom oss sändas väst över med det snabbaste tåg och den mest direkta routen.

Skriv genast till oss efter alla upplysningar. Skriv i dag till

P. M. DAHL STEAMSHIP AGENCY

325 Logan Avenue, Tel. A 9011 Winnipeg, Man.

År 1921 sändes över 500,000 kronor, säger över femhundra tusen, eller över en halv miljon, genom oss. Över 100 personer kommo från Sverige.